

MIĘDZYNARODOWE POROZUMIENIE

dotyczące wywozu kości, podpisane w Genewie dn. 11 lipca 1928 r.
(Ratyfikowane zgodnie z ustawą z dn. 18 marca 1931 r. — Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 306).

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu zosobna, komu o tem wie-
dzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia jedenastego lipca tysiąc dziewięćset dwu-
dziestego ósmego roku podpisane zostało w Genewie
międzynarodowe porozumienie dotyczące wywozu
kości wraz z protokołem o następującym brzmieniu
dosłowniem:

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

NOUS, IGNACY MOŚCICKI,

PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

à tous ceux qui ces présentes Lettres verront,
Salut:

Un Arrangement International relatif à l'ex-
portation des os et un Protocole ayant été signés
à Genève le onze juillet mil neuf cent vingt huit,
Arrangement et Protocole dont la teneur suit:

POROZUMIENIE MIĘDZYNARODOWE

dotyczące wywozu kości.

ARRANGEMENT
INTERNATIONAL

relatif à l'exportation des os.

INTERNATIONAL AGREEMENT

relating to the exportation of
bones.

Prezydent Rzeszy Niemieckiej; Le Président du Reich Allemand; The President of the German
Prezydent Austrackiej Republiki le Président de la République Fé- Reich; The President of the Au-

Związkowej; Jego Królewska Mość Król Belgów; Jego Królewska Mość Król Wielkiej Brytanii i Irlandji oraz Dominijów Brytyjskich za morzami, Cesarz Indyjski; Jego Królewska Mość Król Bułgarów; Jego Królewska Mość Król Danii; Prezydent Republiki Finlandzkiej; Prezydent Republiki Francuskiej; Jego Księżęca Wysokość Regent Królestwa Węgierskiego; Jego Królewska Mość Król Włoch; Jej Królewska Wysokość Wielka Księżna Luksemburga; Jego Królewska Mość Król Norwegii; Jej Królewska Mość Królowa Niderlandów; Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej; Jego Królewska Mość Król Rumunii; Jego Królewska Mość Król Serbów, Chorwatów i Ślawnów; Jego Królewska Mość Król Szwecji; Szwajcarska Rada Związkowa; Prezydent Republiki Czeskosłowackiej; Prezydent Republiki Turcickiej.

Pragnąc usunąć przeszkody krępujące obecnie handel pewnymi surowcami oraz nadać życzeniu, wyrażonemu w akcie końcowym do konwencji z 8 listopada 1927 r. o uchyleniu zakazów i ograniczeń przywozu i wywozu — zastosowanie, możliwie najbardziej korzystne dla wytwórczości i wymiany międzynarodowej.

Wyznaczyli jako swoich pełnomocników:

Prezydent Rzeszy Niemieckiej:

Adolfa REINSHAGENA, Radcę Ministerjalnego w Ministerstwie Gospodarstwa Narodowego;

Prezydent Austrzackiej Republiki Związkowej:

Dr. Richarda SCHULLERA, Naczelnika Wydziału w Kancelarii Związkowej;

Jego Królewska Mość Król Belgów:

J. BRUNET, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego;

F. VAN LANGENHOVE, Szefa Gabinetu, Dyrektora Naczelnego Handlu Zagranicznego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

dérale d'Autriche; sa Majesté le Roi des Belges; sa Majesté le Roi de Grande-Bretagne, d'Irlande et des Territoires Britanniques au-delà des Mers, Empereur des Indes; sa Majesté le Roi des Bulgares; sa Majesté le Roi du Danemark; le President de la République de Finlande; le Président de la République Française; son Altesse Sérenissime le Gouverneur de la Hongrie; sa Majesté le Roi d'Italie; son Altesse Royale la Grande-Duchesse de Luxembourg; sa Majesté le Roi de Norvège; sa Majesté la Reine des Pays-Bas; le Président de la République de Pologne; sa Majesté le Roi de Roumanie; sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes; sa Majesté le Roi de Suède; le Conseil Fédéral Suisse; le Président de la République Tchécoslovaque; le Président de la République Turque;

Austrian Federal Republic; His Majesty the King of the Belgians; His Majesty the King of Great Britain and Ireland and of the British Dominions Beyond the Seas, Emperor of India; His Majesty the King of the Bulgarians; His Majesty the King of Denmark; the President of the Republic of Finland; the President of the French Republic; His Serene Highness the Governor of Hungary; His Majesty the King of Italy; Her Royal Highness the Grand Duchess of Luxembourg; His Majesty the King of Norway; Her Majesty the Queen of the Netherlands; the President of the Polish Republic; His Majesty the King of Roumania; His Majesty the King of the Serbs, Croats and Slovenes; His Majesty the King of Sweden; the Swiss Federal Council; the President of the Czechoslovak Republic; the President of the Turkish Republic;

Désireux de mettre fin aux entraves qui affectent actuellement le commerce de certaines matières premières et de donner au voeu exprimé dans l'Acte final de la Convention du 8 novembre 1927 pour l'abolition des prohibitions et restrictions à l'importation et à l'exportation une application aussi favorable que possible à la production et aux échanges internationaux,

Ont désigné pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Le Président du Reich Allemand:

M. Adolf REINSHAGEN, Conseiller ministériel au Ministère de l'Économie nationale;

Le Président de la République Fédérale d'Autriche:

Dr. Richard SCHULLER, Chef de section à la Chancellerie fédérale;

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. J. BRUNET, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire;

M. F. VAN LANGENHOVE, Chef du Cabinet et Directeur général du Commerce extérieur au Ministère des Affaires étrangères;

Being desirous of removing the obstacles which at present hinder trade in certain raw materials, and of giving effect to the recommendation made in the Final Act of the Convention of November 8th, 1927, for the Abolition of Import and Export Prohibitions and Restrictions, in a manner as favourable as possible to production and to international trade,

Have appointed as their Plenipotentaries:

The President of the German Reich:

M. Adolf REINSHAGEN, Ministerial Counsellor at the Ministry of National Economy;

The President of the Austrian Federal Republic:

Dr. Richard SCHULLER, Head of Section at the Federal Chancellery;

His Majesty the King of the Belgians:

M. J. BRUNET, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary;

M. F. VAN LANGENHOVE, Chef du Cabinet and General Director for Foreign Commerce in the Ministry of Foreign Affairs;

Jego Królewska Mość Król Wielkiej Brytanii i Irlandji, oraz Dominów Brytyjskich za morzami, Cesarz Indyj:

Dla Wielkiej Brytanii i Irlandji Północnej, jak również dla każdej części Imperium Brytyjskiego nie będącej członkiem Ligi Narodów:

Sir Sydney CHAPMAN, K. C. B., C. B. E., Radcę Ekonomicznego Rządu Jego Królewskiej Mości;

Jego Królewska Mość Król Bułgarów:

D. MIKOFF, Chargé d'Affaires w Bernie;

Jego Królewska Mość Król Danii:

J. CLAN, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego, Prezesa Duńskiej Komisji do zawierania traktatów handlowych;

William BORBERG, Stałego Przedstawiela Danii przy Lidze Narodów;

Prezydent Republiki Finlandzkiej:

Rudolfa HOLSTI, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego, Stałego Delegata przy Lidze Narodów;

Prezydent Republiki Francuskiej:

E. LECUYER, Administratorka Cel w Ministerstwie Finansów;

Jego Księcia Wysokość Regent Króla Węgierskiego:

Adolfa NICKL'A, Radcę Poselstwa;

Jego Królewska Mość Król Włoch:

A. DI NOLA, Dyrektora Naczelnego handlu i polityki ekonomicznej;

Pasquale TROISE, Dyrektora Naczelnego Cel;

Jej Królewska Wysokość Wielka Księzna Luksemburgu:

Alberta CALMES, Członka Wysokiej Rady Unii ekonomicznej belgijsko-luksemburskiej;

Sa Majesté le Roi de Grande-Bretagne, d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des mers, Empereur des Indes:

Pour la Grande-Bretagne et l'Irlande du Nord, ainsi que toute partie de l'Empire britannique non membre séparé de la Société des Nations:

Sir Sydney CHAPMAN, K. C. B., C. B. E., Conseiller économique du Gouvernement de Sa Majesté Britannique;

Sa Majesté le Roi des Bulgares:

M. D. MIKOFF, Chargé d'Affaires à Berne;

Sa Majesté le Roi du Danemark:

M. J. CLAN, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, Président de la Commission danoise pour la conclusion des traités de commerce;

M. William BORBERG, Représentant permanent du Danemark accrédité auprès de la Société des Nations;

Le Président de la République de Finlande:

M. Rudolf HOLSTI, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, Délégué permanent auprès de la Société des Nations;

Le Président de la République Française:

M. E. LÉCUYER, Administrateur des Douanes au Ministère des Finances;

Son Altesse Sérénissime le Gouverneur de la Hongrie:

M. Alfred NICKL, Conseiller de légation;

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. A. DI NOLA, Directeur général du commerce et de la politique économique;

M. Pasquale TROISE, Directeur général des Douanes;

Son Altesse Royale la Grande-Duchesse de Luxembourg:

M. Albert CALMES, Membre du Conseil supérieur de l'Union économique belgo-luxembourgeoise;

His Majesty the King of Great Britain and Ireland and of the British Dominions Beyond the Seas, Emperor of India:

For Great Britain and Northern Ireland and all parts of the British Empire which are not separate Members of the League of Nations:

Sir Sydney CHAPMAN, K. C. B., C. B. E., Economic Adviser to His Britannic Majesty's Government;

His Majesty the King of the Bulgarians:

M. D. MIKOFF, Chargé d'Affaires at Berne;

His Majesty the King of Denmark:

M. J. CLAN, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary, Chairman of the Danish Commission for the Conclusion of Commercial Treaties;

M. William BORBERG, Permanent Danish Representative accredited to the League of Nations;

The President of the Republic of Finland:

M. Rudolf HOLSTI, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary, Permanent Delegate accredited to the League of Nations;

The President of the French Republic:

M. E. LÉCUYER, Customs Administrator at the Ministry of Finance;

His Serene Highness the Governor of Hungary:

M. Alfred NICKL, Counsellor of Legation;

His Majesty the King of Italy:

M. A. DI NOLA, Director-General of Commerce and of Economic Policy;

M. Pasquale TROISE, Director-General of Customs;

Her Royal Highness the Grand Duchess of Luxembourg:

M. Albert CALMES, Member of the Superior Council of the Economic Union of Belgium and Luxembourg;

Jego Królewska Mość Król Norwegii:	Sa Majesté le Roi de Norvège:	His Majesty the King of Norway:
Dr. Frede CASTBERG, Profesora Uniwersytetu Królewskiego w Oslo;	Le Dr. Frede CASTBERG, Professeur à l'Université Royale d'Oslo;	Dr. Frede CASTBERG, Professor at the Royal University of Oslo;
Gunnar JAHN, Dyrektora Centralnego Biura Statystycznego;	M. Gunnar JAHN, Directeur du Bureau Central de Statistique norvégien;	M. Gunnar JAHN, Director of the Norwegian Central Bureau of Statistics.
Jej Królewska Mość Królowa Niemiec:	Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:	Her Majesty the Queen of the Netherlands:
Dr. F. E. POSTHUMA, b. Ministra Rolnictwa, Przemysłu i Handlu;	Dr. F. E. POSTHUMA, ancien Ministre de l'Agriculture, de l'Industrie et du Commerce;	Dr. F. E. POSTHUMA, Former Minister of Agriculture, Industry and Commerce;
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:	Le Président de la République de Pologne:	The President of the Polish Republic:
Franciszka DOLEŽALA, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu; Członka Komitetu Ekonomicznego Ligi Narodów;	M. François DOLEŽAL, Sous-Secrétaire d'État au Ministère de l'Industrie et du Commerce, Membre du Comité économique de la Société des Nations;	M. François DOLEŽAL, Under-Secretary of State at the Ministry of Industry and Commerce, Member of the Economic Committee of the League of Nations;
Jego Królewska Mość Król Rumunji:	Sa Majesté le Roi de Roumanie:	His Majesty the King of Roumania:
Konstantina ANTONIADE, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Lidze Narodów;	M. Constantin ANTONIADE, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près de la Société des Nations;	M. Constantin ANTONIADE, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary accredited to the League of Nations;
C. POPESCU, Dyrektora Naczelnego Przemysłu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu;	M. C. POPESCU, Directeur général de l'industrie au Ministère de l'Industrie et du Commerce;	M. C. POPESCU, Director-General of Industry in the Ministry of Industry and Commerce;
J. G. DUMITRESCO, Dyrektora Naczelnego Handlu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu;	M. J. G. DUMITRESCO, Directeur général du Commerce au Ministère de l'Industrie et du Commerce;	M. J. G. DUMITRESCO, Director General of Commerce at the Ministry of Industry and Commerce;
Jego Królewska Mość Król Serbów, Chorwatów i Słowenów:	Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes:	His Majesty the King of the Serbs, Croats and Slovenes:
Constantina FOTITCH, Stałego Delegata przy Lidze Narodów;	M. Constantin FOTITCH, Délégué permanent auprès de la Société des Nations;	M. Constantin FOTITCH, Permanent Delegate accredited to the League of Nations;
Georges CURCIN, Sekretarza Generalnego Zrzeszenia Korporacji Przemysłowych Serbsko-Chorwacko-Słowiańskich;	M. Georges CURCIN, Secrétaire général de la Confédération des Corporations industrielles serbes - croates - slovènes;	M. Georges CURCIN, Secretary General of the Serb - Croat - Slovene Confederation of Industrial Corporations;
Jego Królewska Mość Król Szwecji:	Sa Majesté le Roi de Suède:	His Majesty the King of Sweden:
K. I. WESTMAN, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Radzie Związkowej Szwajcarskiej;	M. K. I. WESTMAN, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse;	M. K. I. WESTMAN, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary accredited to the Swiss Federal Council;
Szwajcarska Rada Związkowa: Waltera STUCKIEGO, Dyrektora Wydziału Handlu w Departamencie Federalnym Ekonomii Publicznej;	Le Conseil Fédéral Suisse:	The Swiss Federal Council:
	M. Walter STUCKI, Directeur de la Division du Commerce au Département fédéral de l'Economie publique;	M. Walter STUCKI, Head of the Commerce Division in the Federal Department of Public Economy;

Prezydent Republiki Czeskosłowackiej:

Dr. F. PEROUTKA, b. Ministra Handlu, Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Handlu;

Prezydent Republiki Tureckiej:

Muchfika SELAMI'EGO, Konsula Generalnego Turcji w Genewie;

KTÓRZY, po zakomunikowaniu sobie wzajemnie pełnomocnictw, uznanych za dobre i należytne co do formy, zgodzili się na następujące postanowienia:

Art. 1.

Wysokie Strony Układające się zobowiązują się, że począwszy od 1 października 1929, wywóz kości surowych lub odtłuszczonej, jak również ich odpadków, dalej rogów, pazurów i kopyt, jak również ich odpadków, oraz skóry do wyrobu kleju, nie będzie podlegał żadnemu zakazowi lub ograniczeniu, pod jakąkolwiek to byłą postacią lub nazwą.

Art. 2.

Wysokie Strony Układające się, które nie stosują obecnie żadnych cel wywozowych w odniesieniu do produktów wymienionych w art. 1, lub których cła wywozowe od tych produktów nie przekraczają stawki 1,5 fr. szwajcarskiego od 100 kilogramów, zobowiązują się nie ustanawiać i nie zachowywać, począwszy od 1 października 1929 r. żadnego cła wywozowego, przekraczającego powyższą stawkę 1,5 fr. szwajcarskiego.

Art. 3.

Wysokie Strony Układające się, które stosują obecnie, w odniesieniu do produktów wymienionych w artykule 1, cła wywozowe ponad 3 fr. szwajcarskie, zobowiązują się obniżyć je, począwszy od 1 października 1929 r., do wysokości nie przekraczającej owej liczby.

Art. 4.

Wysokie Strony Układające się, które stosują obecnie, w odniesieniu do produktów, wymie-

Le Président de la République Tchécoslovaque:

Dr. F. PEROUTKA, ancien Ministre du Commerce, chef de section au Ministère du Commerce;

Le Président de la République Turque:

M. Muchfik SELAMI, Consul général de Turquie à Genève;

LESQUELS, après avoir communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

Les Hautes Parties contractantes prennent l'engagement qu'à partir du 1-er octobre 1929, l'exportation des os bruts ou dégraissés, ainsi que de leurs déchets, des cornes, ongles et sabots, ainsi que de leurs déchets, et des cuirs à colle, ne sera soumise par elles à aucune prohibition ou restriction, sous quelque forme ou dénomination que ce soit.

Article 2.

Les Hautes Parties contractantes qui, actuellement, n'appliquent aucun droit d'exportation sur les produits visés à l'article 1, ou dont les droits d'exportation sur ces produits ne dépassent pas le taux de 1 fr. 50 suisse par 100 kilogrammes, s'obligent à n'instituer ou à ne maintenir, à dater du 1-er octobre 1929, aucun droit d'exportation dépassant ce taux de 1 fr. 50 suisse.

Article 3.

Les Hautes Parties contractantes qui, actuellement, appliquent aux produits visés à l'article 1 un droit d'exportation supérieur à 3 francs suisses s'obligent à le ramener, à partir du 1-er octobre 1929, à un taux ne dépassant pas ce chiffre.

Article 4.

Les Hautes Parties contractantes qui, actuellement, appliquent aux produits visés à l'article 1 un

The President of the Czechoslovak Republic:

Dr. F. PEROUTKA, Former Minister of Commerce, Head of Section at the Czechoslovak Ministry of Commerce;

The President of the Turkish Republic:

M. Muchfik SELAMI, General Consul of Turkey at Geneva;

WHO, having exchanged their full powers found in good and due form, have agreed on the following provisions:

Article 1.

The High Contracting Parties undertake that, on and after October 1st, 1929, the export of raw or dried bones and waste thereof, horns and hoofs and waste thereof, and glue-stock hide shall not be subjected by them to any prohibition or restriction under whatever form or denomination.

Article 2.

The High Contracting Parties who at present impose no export duties on the products enumerated in Article 1, or whose export duties do not exceed the rate of 1.50 Swiss francs per hundred kilograms, undertake not to impose or maintain, after October 1st, 1929, any export duty on these products exceeding the rate of 1.50 Swiss francs.

Article 3.

The High Contracting Parties who at present impose on the products referred to in Article 1 any export duty in excess of 3 Swiss francs undertake to reduce it as from October 1st, 1929, to a figure not exceeding 3 Swiss francs.

Article 4.

The High Contracting Parties who at present impose on the products referred to in Article 1 ex-

nionych w art. 1, cła wywozowe ponad 1,5 fr. szwajcarskiego, ale nie przekraczające 3 fr. szwajcarskich, przy nieistnieniu zakazów wywozu tychże produktów, zobowiązują się nie podwyższać stawek obecnie obowiązujących.

Cła wywozowe, stosowane przez Wysokie Strony Układające się w wysokości ponad 1,5 fr., a poniżej 3 fr. szwajcarskich, mogą być jednak podniesione do maksymalnej stawki 3 fr. szwajcarskich, o ile te cła stosują się w istniejącym systemie zakazów.

Art. 5.

Od produktów wymienionych w art. 1 nie będzie można ustanowić ani zachować, z wyjątkiem opłaty statystycznej, żadnej opłaty, któraby, zgodnie z odnośnym ustawodawstwem Wysokich Stron Układających się, nie miała zastosowania do wszelkich transakcji handlowych, mających za przedmiot powyższe produkty.

Art. 6.

Porozumienie niniejsze nie wyklucza w żadnym razie możliwości zawarcia przez Wysokie Strony Układające się poszczególnych umów, łączących pewną liczbę państw i mających za podstawę, bądź ograniczenie cła wywozowego do cyfry niższej od dopuszczalnej przez dany układ, bądź też zniesienie wszelkiego cła od wywozu.

Umowy te jednak nie mogą gościć w prawa państw trzecich, które wynikałyby z konwencji opartych na zasadzie największego uprzywilejowania.

Art. 7.

Porozumienie niniejsze, którego tekst francuski i angielski będą w równej mierze wiarogodne, będzie nosiło datę dnia dzisiejszego.

Będzie ono mogło być podpisane później, aż do dnia 31 grudnia 1928 r., w imieniu każdego Członka Ligi Narodów i każdego państwa nie będącego członkiem, któremu w tym celu Rada Ligi Narodów prześle egzemplarz niniejszego układu.

droit d'exportation supérieur à 1 fr. 50, mais ne dépassant pas 3 francs suisses, sans avoir établi de prohibition pour ces produits, s'engagent à ne pas majorer les taux actuellement en vigueur.

Pourront toutefois être portés jusqu'au taux maximum de 3 francs suisses les droits d'exportation appliqués par les Hautes Parties contractantes qui ont actuellement un droit supérieur à 1 fr. 50 et ne dépassant pas 3 francs suisses, si du moins ces droits sont actuellement appliqués sous le régime de la prohibition.

Article 5.

Pour les produits visés à l'article 1-er, il ne pourra être institué ni maintenu aucune taxe — hormis le droit de statistique — qui, en vertu de la législation respective des Hautes Parties contractantes, ne serait pas applicable à toutes les transactions commerciales dont ces produits feraient l'objet.

Article 6.

Le présent Arrangement n'exclut aucunement la faculté, pour les Hautes Parties contractantes, de conclure des accords particuliers groupant un certain nombre d'entre elles et basés, soit sur la limitation du droit d'exportation à un chiffre inférieur à celui autorisé par ledit Arrangement, soit sur la suppression de tout droit de sortie.

Ces accords ne pourront cependant porter atteinte aux droits qui, pour les États tiers, résulteraient de conventions fondées sur le traitement de la nation la plus favorisée.

Article 7.

Le présent Arrangement, dont les textes français et anglais feront également foi, portera la date de ce jour.

Il pourra être signé ultérieurement jusqu'au 31 décembre 1928 au nom de tout Membre de la Société des Nations et de tout État non membre auquel le Conseil de la Société des Nations aura, à cet effet, communiqué un exemplaire du présent Arrangement.

port duties exceeding 1,50 but not exceeding 3 Swiss francs, but who do not impose prohibitions on these products, undertake not to increase the rates of duty at present in force.

Nevertheless, export duties not exceeding 3 Swiss francs may be imposed by those High Contracting Parties who impose at present duties in excess of 1,50, but not exceeding 3 Swiss francs, provided that the duties are now imposed at the same time as prohibitions.

Article 5.

In regard to the products mentioned in Article 1, no tax, apart from a statistical duty, may be instituted or maintained which, by virtue of the respective legislations of the High Contracting Parties, is not applicable to all commercial transactions of which these products may be the subject.

Article 6.

The present Agreement in no way precludes the conclusion of special agreements between any of the High Contracting Parties based either on the limitation of export duties to rates lower than those authorised by the said Agreement or on the abolition of all export duties.

Such agreements shall not, however, affect the rights of third countries under treaties based on most-favoured-nation treatment.

Article 7.

The present Agreement, of which the French and English texts shall both be authentic, shall bear this day's date.

It may be signed subsequently until December 31st, 1928, on behalf of any Member of the League of Nations or of any non-Member State to which the Council of the League of Nations may have communicated a copy of the present Agreement for this purpose.

Art. 8.

Porozumienie niniejsze będzie ratyfikowane.

Dokumenty ratyfikacyjne będą złożone przed 1 lipca 1929 r. na ręce Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, który o ich przyjęciu zawiadomi natychmiast wszystkich Członków Ligi Narodów i państwa nie będące członkami, a stanowiące strony niniejszego porozumienia i konwencji z 8 listopada 1927 r.

Na wypadek, gdyby niniejsze porozumienie nie miało być ratyfikowane w oznaczonym terminie przez niektórych Członków Ligi Narodów lub przez niektóre państwa, nie będące członkami, w imieniu których zostało ono podpisane, Wysokie Strony Układające się zostaną zaproszone przez Sekretarza Generalnego Ligi Narodów dla rozważenia możliwości wprowadzenia porozumienia w życie. Strony zobowiązują się uczestniczyć w tej naradzie, która winna odbyć się przed 1 września 1929 r.

Gdyby do dnia 1 września 1929 r. wszyscy Członkowie Ligi Narodów i wszystkie państwa nie będące członkami, a w których imieniu porozumienie zostało podpisane, ratyfikowały je, lub gdyby, zgodnie z procedurą przewidzianą w ustępie poprzedzającym, te państwa, w których imieniu porozumienie zostało ratyfikowane, zdecydowały wprowadzić je w życie, to wejście to w życie nastąpi z dniem 1 października 1929 roku i będzie notyfikowane, staraniem Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, wszystkim Wysokim Stronom Układającym się niniejszego porozumienia i konwencji z 8 listopada 1927 r.

Art. 9.

Począwszy od 1-go stycznia 1929 r. każdy Członek Ligi Narodów i każde państwo, wymienione w artykule 7, będzie mogło przystąpić do niniejszego porozumienia.

To przystąpienie zostanie uszczecznione przez dokonanie notyfikacji na ręce Sekretarza Generalnego Ligi Narodów dla złożenia jej w archiwach Sekretariatu.

Article 8.

Le présent Arrangement sera ratifié.

Les instruments de ratification seront déposés avant le 1-er juillet 1929 auprès du Secrétaire général de la Société des Nations, qui en notifiera immédiatement la réception à tous les Membres de la Société des Nations et aux États non membres, parties au présent Arrangement et à la Convention du 8 novembre 1927.

Au cas où le présent Arrangement n'aurait pas été ratifié à cette date par certains Membres de la Société des Nations ou par certains États non membres, au nom desquels il a été signé, les Hautes Parties contractantes seront, par le Secrétaire général de la Société des Nations, invitées à se concerter sur la possibilité de sa mise en vigueur. Elles s'obligent à participer à cette consultation, qui devra être effectuée avant le 1-er septembre 1929.

Si, à la date du 1-er septembre 1929, tous les Membres de la Société des Nations et les États non membres, au nom desquels le présent Arrangement a été signé, l'ont ratifié ou si, en vertu de la procédure prévue à l'alinéa précédent, ceux au nom desquels il a été ratifié en décident la mise en vigueur, cette mise en vigueur interviendra à la date du 1-er octobre 1929 et sera notifiée par les soins du Secrétaire général de la Société des Nations à toutes les Hautes Parties contractantes au présent Arrangement et à la Convention du 8 novembre 1927.

Article 9.

A partir du 1-er janvier 1929, tout Membre de la Société des Nations et tout État visé à l'article 7 pourront adhérer au présent Arrangement.

Cette adhésion s'effectuera par une notification faite au Secrétaire général de la Société des Nations pour être déposée dans les archives du Secrétariat.

Article 8.

The present Agreement shall be ratified.

The instruments of ratification shall be deposited before July 1st, 1929, with the Secretary-General of the League of Nations, who shall immediately notify the receipt thereof to all the Members of the League of Nations and all the non-Member States on whose behalf the present Agreement and the Convention of November 8th, 1927, have been signed or adhered to.

Should the present Agreement not have been ratified by this date by some of the Members of the League of Nations and non-Member States on whose behalf it has been signed, the High Contracting Parties shall be invited by the Secretary-General of the League of Nations to consider the possibility of putting it into force. They undertake to participate in this consultation, which shall take place before September 1st, 1929.

If by September 1st, 1929, all the Members of the League of Nations and non-Member States on whose behalf the present Agreement has been signed have ratified it, or if, under the procedure laid down in the preceding paragraph, those on whose behalf it has been ratified decide to put it into force, the present Agreement shall come into force on October 1st, 1929, and this fact shall be notified by the Secretary-General of the League of Nations to all the High Contracting Parties to the present Agreement and to the Convention of November 8th, 1927.

Article 9.

On and after January 1st, 1929, any Member of the League of Nations and any non-Member State referred to in Article 7 may accede to the present Agreement.

This accession shall be effected by a notification made to the Secretary-General of the League of Nations, to be deposited in the archives of the Secretariat.

Sekretarz Generalny zawiadomi o tem tych wszystkich, którzy podpisali niniejsze porozumienie lub do niego przystąpili.

Art. 10.

Gdyby po upływie dwuletniego okresu, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego porozumienia co najmniej jedna trzecia Członków Ligi Narodów i państw nie będących członkami, a które są stronami w niniejszym porozumieniu wniosła do Sekretarza Generalnego Ligi Narodów podanie o zmianę artykułów 2, 3 lub 4, to pozostałe strony zobowiązują się wziąć udział we wszelkich naradach mogących na skutek tego mieć miejsce.

Każde państwo, będące członkiem Ligi Narodów jako też i nie będące członkiem, które stanowi stronę w niniejszym porozumieniu, w razie, gdyby taka narada zakończyła się odmową rewizji, żądanej przez dane państwo, lub gdyby uznało ono, że się nie może podpisać pod artykułami 2, 3 i 4 o zmienionem brzmieniu, będzie mogło odzyskać w zakresie dotyczącym wspomnianych artykułów swobodę działania, po upływie sześciu miesięcy od dnia umowy rewizji lub od dnia wejścia w życie zmienionych artykułów 2, 3 lub 4, pod warunkiem jednakże, że uprzedzi o tem Sekretarza Generalnego Ligi Narodów.

Gdyby, na skutek dokonanych, zgodnie z poprzedzającym ustęmem, wypowiedzeń, trzecia część Członków Ligi Narodów i państw nie będących członkami, a które stanowią strony w niniejszym porozumieniu i nie wypowiedziały go, zażądała nowej narady, wszystkie Wysokie Strony Układające się zobowiązują się w niej uczestniczyć.

Wszelkie wypowiedzenie, dokonane zgodnie z postanowieniami powyżej zaznaczonymi, zostanie natychmiast, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, podane do wiadomości innym Wysokim Stronom Układającym się.

Art. 11.

Porozumienie niniejsze będzie mogło być wypowiedziane bez naruszenia postanowień poprzedzającego artykułu, dotyczących wypowiedzenia w imieniu każdego

Le Secrétaire général notifiera ce dépôt immédiatement à tous ceux qui ont signé ou adhéré au présent Arrangement.

Article 10.

Si, après l'expiration d'une période de deux ans à dater de la mise en vigueur du présent Arrangement, une demande de révision des articles 2, 3 ou 4 était adressée au Secrétaire général de la Société des Nations par un tiers au moins des Membres de la Société des Nations et des États non membres, parties au présent Arrangement, les autres s'engagent à prendre part à toute consultation qui pourrait avoir lieu à cet effet.

Tout Membre de la Société des Nations et tout État non membre, partie au présent Arrangement, pourront, au cas où cette consultation aboutirait au refus de la révision par lui demandée ou s'il estimait ne pouvoir souscrire aux articles 2, 3 ou 4, révisés, reprendre, en ce qui concerne la matière de ces articles, sa liberté d'action six mois après le refus de révision ou à dater de la mise en vigueur des articles 2, 3 ou 4 révisés, à condition d'en avertir le Secrétaire général de la Société des Nations.

Si, à la suite de dénonciations intervenues en conformité de l'alinéa précédent, un tiers des Membres de la Société des Nations et des États non membres, parties au présent Arrangement et ne l'ayant pas dénoncé, demandaient une nouvelle consultation, toutes les Hautes Parties contractantes s'engagent à y participer.

Toute dénonciation intervenue en conformité des dispositions ci-dessus sera communiquée immédiatement par le Secrétaire général de la Société des Nations à toutes les autres Hautes Parties contractantes.

Article 11.

Sans préjudice des dispositions de l'article précédent en ce qui concerne la dénonciation, le présent Arrangement pourra être dénoncé au nom de tout Membre de

The Secretary-General shall immediately notify such deposit to all who have signed or acceded to the present Agreement.

Article 10.

If, after the expiration of a period of two years from the date of the coming into force of the present Agreement, an application for a revision of Articles 2, 3 and 4 has been made to the Secretary-General of the League of Nations by at least one-third of the Members of the League of Nations and non-Member States to which the present Agreement applies, the others undertake to participate in any consultation which may be held for this purpose.

Any Member of the League of Nations and any non-Member State to which the present Agreement applies may, if such consultation results in a rejection of this application for a revision, or if it considers that it cannot accept the revised Articles 2, 3 or 4, resume its liberty of action as regards the provisions of these Articles six months after the revision has been refused, or as from the date of the coming into force of the revised Articles 2, 3 or 4, provided notice be given to the Secretary-General of the League of Nations.

If, as the result of denunciations in accordance with the preceding paragraph, one-third of the Members of the League of Nations and non-Member States which are bound by the present Agreement but have not denounced it demand a further consultation, all the High Contracting Parties undertake to participate therein.

Any denunciation made in conformity with the foregoing provisions shall be notified immediately by the Secretary-General of the League of Nations to all the other High Contracting Parties.

Article 11.

Without prejudice to the provisions of the preceding Article relating to denunciation, the present Agreement may be denounced on behalf of any Member of

Członka Ligi Narodów i każdego państwa nie będącego członkiem, po upływie pięciu lat od chwili zastosowania porozumienia. Wykazanie to odniesie skutek po upływie dwunastu miesięcy, od dokonania notyfikacji skierowanej w imieniu danego państwa do Sekretarza Generalnego Ligi Narodów.

Takie wypowiedzenie odniesie swój skutek jedynie w odniesieniu do Członka Ligi Narodów lub do tego państwa, nie będącego członkiem w imieniu którego nastąpiło wypowiedzenie.

Wszelkie wypowiedzenie, dokonane zgodnie z tą procedurą, zostanie natychmiast, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, podane do wiadomości wszystkim innym Stronom Układającym się.

Gdyby jedna z Wysokich Stron uważała, że przez dokonane w ten sposób wypowiedzenie powstaje nowa sytuacja i na skutek tego skierowała do Sekretarza Generalnego Ligi Narodów podanie, to tenże zwoła Konferencję, w której zobowiązują się inne Wysokie Strony Układające się uczestniczyć. Wspomniana Konferencja będzie mogła bądź znieść w terminie przez nią ustalonym zobowiązania wynikające z niniejszego porozumienia, bądź też zmienić jego postanowienia. W razie, gdyby jedno z państw będące Członkiem Ligi Narodów, lub jedno z państw nie będące członkiem, które stanowi stronę w niniejszym porozumieniu, uznało za niemożliwe podpisać się pod poczynionymi zmianami, wówczas wspomniane porozumienie będzie mogło być wypowiedziane w imieniu danego państwa, które też będzie zwolnione od zobowiązań, licząc od daty, w której wypowiedzenie, będące przyczyną zwołania konferencji stanie się skutecznne.

Art. 12.

Postanowienia artykułów 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 13 konwencji z dnia 8 listopada 1927 r. oraz postanowienia protokołu, dotyczącego tych artykułów, jak również postanowienie paragrafu b) do artykułu 1 tegoż protokołu, będą stosowane do niniejszego porozumienia w zakresie, na jaki pozwalażą zawarte tu zobowiązania, oraz charakter wymienionych produk-

la Société des Nations ou tout État non membre après l'expiration de la cinquième année de son application. Cette dénonciation produira ses effets douze mois après la notification adressée en son nom au Secrétaire général de la Société des Nations.

Cette dénonciation n'aura d'effet qu'en ce qui concerne le Membre de la Société des Nations ou l'État non membre au nom duquel la dénonciation aura été faite.

Toute dénonciation intervenue en conformité de cette procédure sera communiquée immédiatement par le Secrétaire général de la Société des Nations à toutes les autres Hautes Parties contractantes.

Si l'une des Hautes Parties contractantes estime que la dénonciation ainsi intervenue crée une situation nouvelle et adresse une demande à cet effet au Secrétaire général de la Société des Nations, celui-ci convoquera une conférence à laquelle les autres Hautes Parties contractantes s'engagent à participer. Ladite conférence pourra, soit dans un délai à fixer par elle, mettre fin aux obligations résultant du présent Arrangement, soit en modifier les dispositions. Au cas où l'un des Membres de la Société des Nations ou l'un des États non membres, partie au présent Arrangement, estimerait ne pouvoir souscrire aux modifications intervenues, ledit Arrangement pourrait être dénoncé en son nom et il sera libéré de ses obligations à la date à laquelle la dénonciation qui a provoqué la convocation de cette Conférence produira ses effets.

Article 12.

Les dispositions des articles 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 et 13 de la Convention du 8 novembre 1927 et les dispositions du Protocole relatives à ces articles, ainsi que du paragraphe b) du Protocole ad article 1, s'appliqueront au présent Arrangement dans la mesure que comportent les engagements qui y sont contenus et les produits qu'il vise. Pour l'application de la pro-

the League of Nations or of any non-Member State after the expiration of a period of five years from the date on which it comes into force, such denunciation to take effect twelve months after the date on which it is notified to the Secretary-General of the League of Nations.

Such denunciation shall only take effect in so far as concerns the Member of the League of Nations or the non-Member States on whose behalf it has been made.

Any denunciation made in conformity with this procedure shall be notified immediately by the Secretary-General of the League of Nations to all the other High Contracting Parties.

If any High Contracting Party considers that any denunciation thus made has created a new situation, and makes to the Secretary-General of the League of Nations a request to this effect, the latter shall convene a Conference in which the other High Contracting Parties undertake to participate. This Conference may, within a period to be fixed by itself, either terminate the obligations arising under the present Agreement or modify its provisions. If any Member of the League of Nations or any non-Member State bound by the present Agreement is unable to agree to the modifications introduced, the said Agreement may be denounced on its behalf, and it shall then be released from its obligations thereunder as from the date on which the denunciation which led to the convening of the Conference takes effect.

Article 12.

The provisions of Articles 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 and 13 of the Convention of November 8th, 1927, and the provisions of the Protocol relating to these Articles, as well as of paragraph (b) of the Protocol to Article 1, shall apply to the present Agreement in so far as the obligations contained therein and the products covered by it allow. As regards the appli-

tów. Dla stosowania procedury przewidzianej przez wspomniany artykuł 8, nie będzie się czyniło żadnego rozróżnienia pomiędzy postanowieniami poprzedzającymi artykułami niniejszego porozumienia.

Na dowód czego, wyżej wymienieni pełnomocnicy podpisali niniejsze porozumienie.

Sporządzono w Genewie, jedenastego lipca tysiąc dziewięćset dwudziestego ósmego roku, w pojedyńczym egzemplarzu, który zostanie złożony do archiwów Sekretariatu Ligi Narodów; odpowiedni odpis zostanie przesłany wszystkim Członkom Ligi Narodów.

NIEMCY:

Adolf Reinshagen

AUSTRIA:

Dr. Richard Schüller

BELGIA:

J. Brunet

F. van Langenhove

WIELKA BRYTANIA I PÓŁNOCNA IRLANDIA, oraz wszystkie części Imperium Brytyjskiego nie będące członkami Ligi Narodów.

Oświadczam, że mój podpis nie obejmuje kolonii, protektoratów, oraz terytoriów lennych i mandatowych Jego Królewskiej Brytyjskiej Mości.

S. Chapman

BUŁGARIA:

W chwili podpisywania niniejszego porozumienia Rząd Bułgarski oświadcza, że porozumienie będzie ratyfikowane i wprowadzone w życie po ponownem ustaleniu złotego pieniądza państwowego.

D. Mikoff

DANIA:

J. Clan

William Borberg

FINNIA:

Rudolf Holsti

FRANCJA:

W chwili podpisywania niniejszego porozumienia Francja deklaruje, że przez wyrażenie swej zgody nie bierze odpowiedzialności za żadne zobowiązanie, dotyczące całego kolonii, protektoratów oraz terytoriów lennych i mandatowych.

E. Lécuyer

WEGRY:

Nickl

cédures prévues audit article 8, il ne sera fait aucune distinction entre les dispositions des articles précédents du présent Arrangement.

En foi de quoi, les plénipotentiaires susnommés ont signé le présent Arrangement.

Fait à Genève, le onze juillet mil neuf cent vingt-huit en simple expédition, qui sera déposée dans les archives du Secrétariat de la Société des Nations; copie conforme en sera transmise à tous les Membres de la Société des Nations.

ALLEMAGNE

Adolf Reinshagen

AUTRICHE

Dr. Richard Schüller

BELGIQUE

J. Brunet

F. van Langenhove

GRANDE-BRETAGNE ET IRLANDE DU NORD

ainsi que toutes parties de l'Empire britannique, non membres séparés de la Société des Nations.

I declare that my signature does not include any of His Britannic Majesty's Colonies, Protectorates or territories under suzerainty or mandate.

S. Chapman

BULGARIA

BULGARIA

Au moment de signer le présent Arrangement, le Gouvernement bulgare déclare qu'il ratifiera et mettra en vigueur l'Arrangement aussitôt que la monnaie nationale sera rétablie en or.

D. Mikoff

DANEMARK

DENMARK

J. Clan

William Borberg

FINLANDE

FINLAND

Rudolf Holsti

FRANCE

FRANCE

Au moment de signer le présent Arrangement, la France déclare que, par son acceptation, elle n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne l'ensemble de ses colonies, protectorats et territoires placés sous sa suzeraineté ou mandat.

E. Lécuyer

HONGRIE

HUNGARY

Nickl

cation of the procedure provided for in the abovementioned Article 8, no distinction shall be made between the various provisions of the preceding Articles of the present Agreement.

In faith whereof the above-mentioned Plenipotentiaries have signed the present Agreement.

Done at Geneva on the eleventh day of July, one thousand nine hundred and twenty-eight, in a single copy, which shall be deposited in the archives of the Secretariat of the League of Nations, and of which certified true copies shall be delivered to all Members of the League of Nations.

GERMANY

AUSTRIA

BELGIUM

GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND

and all Parts of the British Empire which are not separate Members of the League of Nations.

WŁOCHY:

A. Di Nola
P. Troise

LUXEMBURG:

Albert Calmes

NORWEGJA:

Gunnar Jahn

HOLANDJA:

Posthuma

POLSKA:

Franciszek Doleżal

RUMUNIA:

Antoniade
Cesar Popesco
J. G. Dumitresco

KRÓlestwo SERBÓW, CHOR-WATÓW I SŁOWENCÓW:

Const. Fotitch
Georges Curcin

SZWECJA:

Z zastrzeżeniem ratyfikacji i zatwierdzenia przez Riksdag.

K. I. Westman

SZWAJCARJA:

D. Stucki

CZECHOSŁOWACJA:

Dr. Fr. Peroutka

TURCJA:

Turcja zastrzega sobie prawo utrzymania „muamele vergisi” (ogólna opłata za formalności celne) dwa i pół procentu ad valorem, oraz opłatę minimalną za badanie weterynaryjne.

Muchfiķ Selami

PROTOKÓŁ POROZUMIENIA.

Przystępując do podpisania porozumienia międzynarodowego, dotyczącego wywozu kości i zawaartego pod datą z tegoż dnia, niżej podpisani upoważnieni należycie, zgodzili się na następujące postanowienia, mające na celu zapewnić zastosowanie tego układu:

Postanowienia porozumienia dotyczącego wywozu kości, zawartego pod datą z tegoż dnia, stosują się do zakazów i ograniczeń wywozu produktów, wymienionych w artykule pierwszym wspomnianego porozumienia — z terytoriów Wysokich Stron Układających się na terytorium jakiegokolwiek z pozostałych kontrahentów.

Dział I.

Do artykułu 1.

a) Postanowienia artykułu pierwszego stosują się do Włoch jedynie, jeśli chodzi o skóry do wyrobu kleju.

ITALIE

A. Di Nola
P. Troise

LUXEMBOURG

Albert Calmes

NORVĘGE

Gunnar Jahn

PAYS-BAS

Posthuma

POLOGNE

François Doleżal

ROUMANIE

Antoniade
Cesar Popesco
J. G. Dumitresco

ROYAUME DES SERBES, CROATES ET SLOVÈNES

KINGDOM OF THE SERBS, CROATS AND SLOVENES

Const. Fotitch
Georges Curcin

SUEDE

SWEDEN

Sous réserve de ratification avec l'approbation du Riksdag.

K. I. Westman

SUISSE

SWITZERLAND

D. Stucki

TCHECOSLOVAQUIE

CZECHOSLOVAKIA

Dr. F. Peroutka

TURQUIE

TURKEY

La Turquie se réserve le droit de maintenir le „muamele vergisi” (taxe générale de formalités d'exportation) deux et demi pour cent ad valorem, ainsi que la taxe minimale d'examen vétérinaire.

Muchfiķ Selami

PROTCCOLE DE L'ARRANGEMENT.

PROTOCOL TO THE AGREEMENT.

Au moment de procéder à la signature de l'Arrangement international relatif à l'exportation des os et conclu à la date de ce jour, les soussignés, dûment autorisés, sont convenus des dispositions suivantes, destinées à assurer l'application de cet Arrangement:

Les dispositions de l'Arrangement relatif à l'exportation des os, en date de ce jour, s'appliquent aux prohibitions et restrictions à l'exportation des produits visés à l'article premier dudit Arrangement des territoires des Hautes Parties contractantes vers le territoire de l'une quelconque des autres Hautes Parties contractantes.

Section I.

Ad article premier.

a) Les dispositions de l'article 1 s'appliquent à l'Italie seulement en ce qui concerne les cuirs à colle.

At the moment of signing the International Agreement relating to the Exportation of Bones, concluded this day, the undersigned, duly authorised, have agreed on the following provisions, which are intended to ensure the application of that Agreement:

The provisions of the Agreement relative to the Exportation of Bones of this day's date shall apply to prohibitions and restrictions on the exportation of the products mentioned in Article 1 of the said Agreement from the territories of any High Contracting Party to the territories of any other High Contracting Party.

Section I.

Ad article 1.

(a) The provisions of Article 1 shall apply to Italy only in so far as concerns gluestock hide.

Co do innych towarów, wspomnianych w artykule pierwszym, to Wysokie Strony Układające się, uznając, że wobec konwencji zawartych z pewnymi krajami, Włochy nie mogą powiększyć swego cła wywozowego 2 lirów papierowych, zgadzają się na utrzymanie zakazu obecnie tam obowiązującego do czasu wygaśnięcia umowy, tyczącej się wysokości cła wywozowego od kości.

b) Odpadki z kości obejmują, między innymi, kości krajane, pochodzące z fabrykacji guzików oraz innych podobnych gałęzi twórczości i określane pospolicie mianem „dentelles”.

Dział II.

Do artykułu 2.

Celem zastosowania artykułu 2, Wysokie Strony Układające się uznają, że specjalne położenie Austrii, Węgier i Czechosłowacji upoważnia te kraje do stosowania, przy odstąpieniu od postanowień wspomnianego artykułu 2, cła wywozowego, które może przekroczyć przewidzianą w tym wypadku stawkę 1,5 fr. szwajcarskiego, lecz nie może przekroczyć w żadnym razie stawki 3 fr. szwajcarskich.

Dział III.

Do artykułu 3.

Wysokie Strony Układające się, zgadzają się na korzyść oświadczeń, zamieszczonych poniżej i podpisanych przez delegatów Polski, Rumunji i Królestwa Serbów, Chorwatów i Śląska, aby te Państwa zwolnione były tymczasowo z wszelkiego zobowiązania, dotyczącego stawek cel wywozowych od produktów wymienionych w artykule 1 porozumienia z datą z tegoż dnia.

A. Oświadczenie Delegacji Polskiej.

Rząd Polski korzystając w myśl przepisów zawartych powyżej w dziale III protokołu dotyczącym artykułu 3 z możliwością zachowania i ustanawiania bez ograniczenia wysokości cła wywozowego od wytworów wymienionych w artykule I porozumienia z datą z tegoż dnia, chętnie daje zapewnienie, że nie podwyższy stawki obecnie

Pour les autres marchandises mentionnées audii article premier, les Hautes Parties contractantes, en reconnaissant que l'Italie se trouve, du fait des conventions conclues avec certains pays, dans l'impossibilité d'augmenter son droit d'exportation de 2 lires-papier, sont d'accord pour qu'elle puisse maintenir la prohibition actuellement en vigueur, tant que la stipulation concernant le taux du droit d'exportation sur les os n'aura pas pris fin.

b) Les déchets d'os comprennent, notamment, les os découpés provenant de la fabrication des boutons ou d'autres fabrications similaires et désignées communément sous le nom de „dentelles”.

Section II.

Ad article 2.

Pour l'application de l'article 2, les Hautes Parties contractantes reconnaissent que la situation spéciale de l'Autriche, de la Hongrie et de la Tchécoslovaquie autorise ces pays à appliquer, par dérogation aux dispositions dudit article 2, un droit d'exportation qui pourra dépasser le taux de 1 fr. 50 suisse qui y est prévu, mais ne pourra cependant, en aucun cas, dépasser celui de 3 francs suisses.

Section III.

Ad article 3.

Au bénéfice des déclarations ci-après que les délégués de la Pologne, de la Roumanie et du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes ont souscrites, les Hautes Parties contractantes sont d'accord pour que ces États soient provisoirement dispensés de toute obligation en ce qui concerne les taux des droits d'exportation sur les produits visés à l'article 1 de l'Arrangement en date de ce jour.

A. Déclaration de la Délégation Polonaise.

Le Gouvernement de la Pologne ayant, aux termes de la Section III du Protocole, ad article 3 ci-dessus, bénéficié de la faculté de maintenir ou d'instituer, sans limitation de taux, un droit d'exportation sur les produits visés à l'article 1 de l'Arrangement en date de ce jour, donne volontiers l'assurance qu'il n'aggravera pas

As regards the other goods mentioned in the said Article, the High Contracting Parties, recognising that Italy, by reason of conventions concluded with certain countries, is unable to increase her export duty of two paper lire, agree that she may maintain the prohibition at present in force, so long as the stipulation concerning the said rate of export duty also remains in force.

(b) „Bone waste” includes pairings of bone (commonly known as „dentelles”) used in the manufacture of buttons and similar articles.

Section II.

Ad article 2.

As regards the application of Article 2, the High Contracting Parties, recognising the special situation of Austria, Hungary, and Czechoslovakia, authorise these countries, notwithstanding the provisions of the said Article 2, to impose an export duty which may exceed the rate of 1.50 Swiss francs, provided for in that Article, but which must not in any case exceed 3 Swiss francs.

Section III.

Ad article 3.

In consideration of the annexed declaration signed by the delegate of Poland, Roumania and the Kingdom of the Serb, Croats and Slovenes, the High Contracting Parties agree that these countries shall be provisionally released from all obligations as regards export duties on the products referred to in Article 1 of the Agreement of this day's date.

A. Declaration by the Polish Delegation.

(Translation.)

The Polish Government having, under the terms of Sections III of the Protocol, ad Article 3 above, been accorded the right to maintain or levy, without any limitation as to rates, an export duty on the products referred to in Article 1 of the Agreement of this day's date, willingly gives an assurance that it will not increase

obowiązującej i że dołoży wszelkich starań, aby ją w przyszłości stopniowo zmniejszać.

Franciszek Doleżal

B. Oświadczenia Delegacji Rumuńskiej.

Rząd Rumuński, zastrzegając sobie prawo zachowania cel wywozowych od kości surowych lub odtłuszczonej, jak również od ich odpadków, oświadcza, że nie ma najmniejszego zamiaru utrzymać, w odniesieniu do tych produktów, zniesionego zakazu, przez stosowanie wygórowanych opłat, i że chodzi mu jedynie o zachowanie pełnej swobody do chwili dojścia, poprzez stopniowe zmniejszenie opłat wywozowych, do normalnego położenia, czego zresztą rząd już dokonał w stosunku do innych surowców.

Antoniade

C. Oświadczenia Delegacji Królestwa Serbów, Chorwatów i Słowenów.

Rząd Królestwa Serbów, Chorwatów i Słowenów, korzystając, w myśl przepisów zawartych powyżej w dziale III, dotyczącym artykułu 3, z możliwości zachowania i ustanawiania, bez ograniczenia wysokości cła wywozowego od wytwórzów wymienionych w artykule 1 porozumienia z datą z tegoż dnia, chętnie daje zapewnienie, że nie przekroczy stawki 4 fr. szwajcarskich i że dołoży wszelkich starań, aby ją w przyszłości stopniowo zmniejszać.

Const. Fotitch

Dział IV.

Do artykułów 2, 3 i 4.

Co się tyczy skór do wyrobu kleju, to Wysokie Strony Układające się zgadzają się, że skórte nie mogą być traktowane narówni z wymienionymi w artykułach 2, 3 i 4 produktami i że poza częścią państw wymienionych w dziale III niniejszego protokołu inne państwa nie będą mogły ustanowić żadnego cła wywozowego od skór do wyrobu kleju. Wszelako Strony dopuszczają, by Węgry mogły ustanowić od tego produktu cło wywozowe, które jednak w żadnym razie nie przekroczy dwóch trzecich cel

le taux actuellement en vigueur et de faire tous ses efforts pour le réduire progressivement dans l'avenir.

François Doleżal

B. Déclaration de la Délégation Roumaine.

En se réservant le droit de maintenir, sur les os bruts ou dégraissés, ainsi que sur leurs déchets, des droits d'exportation, le Gouvernement roumain déclare n'avoir aucune intention de maintenir, quant à ces articles, par des taxes exagérées, la prohibition abolie; il entend seulement garder toute sa liberté afin d'arriver, par la réduction dégressive des taxes d'exportation, à une situation normale, ce qu'il a d'ailleurs fait pour d'autres matières premières.

Antoniade

C. Déclaration de la Délégation du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes.

Le Gouvernement du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes, avant, aux termes de la Section III du Protocole, ad article 3 ci-dessus, bénéficié de la faculté de maintenir, ou d'instituer, sans limitation de taux, un droit d'exportation sur les produits visés à l'article 1 de l'Arrangement en date de ce jour, donne volontiers l'assurance de ne pas dépasser le taux de 4 francs suisses et de faire tous ses efforts pour le réduire progressivement dans l'avenir.

Const. Fotitch

Section IV.

Ad article 2, 3 et 4.

En ce qui concerne les cuirs à colle, les Hautes Parties contractantes sont d'accord qu'ils ne sauraient être assimilés aux produits visés aux articles 2, 3 et 4, et que, sauf de la part des États visés à la Section III du présent Protocole, aucun droit d'exportation ne saurait être établi par elles sur les cuirs à colle. Toutefois, elles admettent que la Hongrie pourra établir sur ce produit un droit d'exportation qui ne pourra en aucun cas dépasser les deux tiers des droits applicables aux pro-

the rates at present in force and will make every effort to reduce these rates progressively in the future.

François Doleżal

B. Declaration by the Roumanian Delegation.

(Translation.)

While reserving the right to maintain export duties on raw and dried bones and waste thereof, the Roumanian Government declares that it has no intention whatever of maintaining in respect of these commodities, by means of excessive export duties, the prohibition which has been abolished; it merely desires to retain full liberty with a view to arriving at a normal situation by the gradual reduction of export duties, a course which it has already pursued in the case of other raw materials.

Antoniade

C. Declaration by the Delegation of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes.

(Translation.)

The Serb-Croat-Slovene Government having, under the terms of Section III of the ad Article 3 above, been accorded the right to maintain or levy, without any limitation as to rates, an export duty on the products referred to in Article 1 of the Agreement of this day's date, willingly gives an assurance that it will not exceed the rate of 4 Swiss francs and will make every effort to reduce this rate progressively in the future.

Const. Fotitch

Section IV.

Ad article 2, 3 and 4.

The High Contracting Parties agree that gluestock hide shall not be assimilated to the products referred to in Articles 2, 3 and 4 and that, except in the case of the countries referred to in Section III of the present Protocol, no export duty shall be levied on glue-stock hide. They agree, however, that Hungary may levy on this product an export duty which shall not in any case exceed two-thirds of the duties applicable to the products referred to in Article 1 of the Agreement of this day's date.

stosowanych względem produktów wymienionych w artykule 1 porozumienia z datą z tegoż dnia.

Na dowód czego pełnomocnicy podpisali niniejszy protokół.

Sporządzono w Genewie, dnia jedenastego lipca tysiąc dziewięćset dwudziestego ósmego roku, w pojedyńczym egzemplarzu, który zostanie złożony do archiwów sekretariatu Ligi Narodów; odpowiadni odpis przesłany będzie wszystkim członkom Ligi Narodów.

NIEMCY:

Adolf Reinshagen

AUSTRIA:

Dr. Richard Schüller

BELGIA:

*J. Brunet
F. van Langenhove*

WIELKA BRYTANIA I PÓŁNOCNA IRLANDJA, oraz wszystkie inne części Imperium Brytyjskiego nie będące członkami Ligi Narodów.

Oświadczam, że mój podpis nie obejmuje kolonii, protektoratów, oraz terytoriów lennych i mandatowych Jego Królewskiej Brytyjskiej Mości.

S. J. Chapman

BUŁGARIA:

W chwili podpisywania niniejszego porozumienia Rząd Bułgarski oświadcza, że porozumienie będzie ratyfikowane i wprowadzone w życie po ponownym ustaleniu złotego pieniądza państwowego.

D. Mikoff

DANIA:

*J. Clan
William Borberg*

FINLANDIA:

Rudolf Holsti

FRANCJA:

Z zastrzeżeniami sformułowanymi przy podpisywaniu Porozumienia.

E. Lécuyer

WEGRY:

Nickl

WŁOCHY:

*A. Di Nola
P. Troise*

LUXEMBURG:

Albert Calmes

duits visés à l'article 1 de l'Arrangement en date de ce jour.

En foi de quoi les plénipotentiaires ont signé le présent Protocole.

Fait à Genève, le onze juillet mil neuf cent vingt-huit en simple expédition, qui sera déposée dans les archives du Secrétariat de la Société des Nations; copie conforme en sera transmise à tous les Membres de la Société des Nations.

ALLEMAGNE

GERMANY

Adolf Reinshagen

AUTRICHE

AUSTRIA

Dr. Richard Schüller

BELGIQUE

BELGIUM

J. Brunet

F. van Langenhove

GRANDE-BRETAGNE ET IRLANDE DU NORD

ainsi que toutes parties de l'Empire britannique, non membres séparés de la Société des Nations.

GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND

and all parts of the British Empire which are not separate Members of the League of Nations.

I declare that my signature does not include any of His Britannic Majesty's Colonies, Protectorates or territories under suzerainty or mandate.

S. J. Chapman

BULGARIA

BULGARIA

Au moment de signer le présent arrangement, le Gouvernement bulgare déclare qu'il ratifiera et mettra en vigueur l'arrangement aussitôt que la monnaie nationale sera rétablie en or.

D. Mikoff

DANEMARK

DENMARK

*J. Clan
William Borberg*

FINLANDE

FINLAND

Rudolf Holsti

FRANCE

FRANCE

Sous les réserves formulées au moment de signer l'Arrangement.

E. Lécuyer

HONGRIE

HUNGARY

Nickl

ITALIE

ITALY

*A. Di Nola
P. Troise*

LUXEMBOURG

LUXEMBURG

Albert Calmes

In faith whereof the Plenipotentiaires have signed the present Protocol.

Done at Geneva on the eleventh day of July, one thousand nine hundred and twenty-eight, in a single copy, which shall be deposited in the archives of the Secretariat of the League of Nations, and of which authenticated copies shall be delivered to all Members of the League of Nations.

NORWEGJA: <i>Frede Castberg</i>	NORVÈGE	NORWAY
HOLANDJA: <i>Posthuma</i>	PAYS-BAS	NETHERLANDS
POLSKA: <i>Franciszek Doleżal</i>	POLOGNE	POLAND
RUMUNJA: <i>Antoniade Cesar Popesco J. G. Dumitresco</i>	ROUMANIE	ROUMANIA
KRÓLESTWO SERBÓW, CHORWATÓW I SŁOWENCÓW: <i>Const. Fotitch Georges Curcin</i>	ROYAUME DES SERBES, CROATES ET SLOVÈNES	KINGDOM OF THE SERBS, CROATS AND SLOVENES
SZWECKA: <i>K. I. Westman</i>	SUÈDE	SWEDEN
SZWAJCARJA: <i>D. Stucki</i>	SUISSE	SWITZERLAND
CZECHOSŁOWACJA: <i>Dr. Fr. Peroutka</i>	TCHÉCOSLOVAQUIE	CZECHOSLOVAKIA
TURCJA: Z zastrzeżeniami sformułowanymi przy podpisywaniu porozumienia. <i>Muchfiik Selami</i>	TURQUIE Sous la réserve formulée en signant l'Arrangement.	TURKEY
		<i>Muchfiik Selami</i>

Zaznajomiwszy się z powyższem porozumieniem i protokołem, uznałysmy je i uznajemy za słusznego zarówno w całości jak i każde z zawartych w nich postanowień, oświadczamy, że są one przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone i przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

NA DOWÓD CZEGO wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 10 lipca 1931 r.

(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów

(—) *A. Prystor*

Minister Spraw Zagranicznych

(—) *August Zaleski*

L. S.

L. S.

Après avoir vu et examiné lesdits Arrangement et Protocole Nous les avons approuvés et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues, déclarons qu'ils sont acceptés, ratifiés et confirmés et promettons qu'ils seront inviolablement observés.

EN FOI DE QUOI Nous avons donné les Présentes revêtues du Sceau de la République.

À Varsovie, le 10 Juillet 1931.

(—) *I. Mościcki*

Par le Président de la République
Le Président du Conseil des Ministres

(—) *A. Prystor*

Le Ministre des Affaires Étrangères

(—) *August Zaleski*

Załącznik do porozumienia międzynarodowego dotyczącego wywozu kości (poz. 726).

Powołane w art. 12-ym porozumienia międzynarodowego dotyczącego wywozu kości, podписанego wraz z jednośnym protokołem porozumienia w Genewie dnia 11 lipca 1928 r., artykuły konwencji międzynarodowej i protokołu o zniesieniu zakazów i ograniczeń dotyczących wwozu i wywozu, podpisanych w Genewie dn. 8 listopada 1927 r. — brzmiają jak następuje:

Artykuł 4.

Następujące kategorie zakazów i ograniczeń nie są zabronione przez konwencję niniejszą, pod warunkiem jednak, żeby nie były stosowane w taki sposób aby stanowiły środek dowolnej dyskryminacji względem krajów obcych, gdzie istnieją takie same warunki, lub też w taki sposób, aby zawierały ukryte ograniczenie wymiany międzynarodowej:

Article 4.

Les catégories suivantes de prohibitions et de restrictions ne sont pas interdites par la présente Convention, à la condition, toutefois, qu'elles ne soient pas appliquées de manière à constituer un moyen de discrimination arbitraire entre les pays étrangers où existent les mêmes conditions, ni de manière à constituer une restriction déguisée des échanges internationaux:

Article 4.

The following classes of prohibitions and restrictions are not prohibited by the present Convention, on condition, however, that they are not applied in such a manner as to constitute a means of arbitrary discrimination between foreign countries where the same conditions prevail, or a disguised restriction on international trade:

1. Zakazy i ograniczenia dotyczące bezpieczeństwa publicznego.
2. Zakazy i ograniczenia wydane ze względów moralnych lub humanitarnych.
3. Zakazy i ograniczenia dotyczące handlu bronią, amunicją i materiałami wojennymi lub, w warunkach wyjątkowych, wszelkim innym sprzętem wojennym.
4. Zakazy i ograniczenia wydane dla ochrony zdrowia publicznego albo dla ochrony zwierząt lub roślin przeciwko chorobom, owadom i szkodliwym pasożytom.
5. Zakazy lub ograniczenia wywozowe wydane celem ochrony dziedzictwa narodowego artystycznego, historycznego i archeologicznego.
6. Zakazy i ograniczenia dotyczące złota, srebra, złotych i srebrnych monet, pieniądza papierowego i papierów wartościowych.
7. Zakazy i ograniczenia mające na celu rozciągnięcie na produkty zagraniczne przepisów obowiązujących w kraju odnośnie do produkcji, handlu, przewozu i spożycia, podobnych produktów krajowych.
8. Zakazy i ograniczenia stosowane do produktów, które jeśli chodzi o produkcję i handel, są lub mają być w przyszłości wewnątrz kraju przedmiotem monopolu państwowego, lub monopolów wykonywanych pod kontrolą Państwa.

Artykuł 5.

Nic w konwencji niniejszej nie będzie godziło w prawo każdej z Wysokich Układających się Stron do przedsięwzięcia środków zakazujących lub ograniczających wwoz i wywóz celem ochrony, w okolicznościach nadzwyczajnych i nienormalnych, żywotnych interesów kraju.

O ile takie środki będą przyjęte, winny być one zastosowane w taki sposób, aby nie wynikło żadne dowolne różniczkowanie na szkodę ktorejkolwiek innej Wy-

- 1° Prohibitions ou restrictions relatives à la sécurité publique;
- 2° Prohibitions ou restrictions édictées pour des raisons morales ou humanitaires;
- 3° Prohibitions ou restrictions concernant le trafic des armes, des munitions et des matériels de guerre, ou, dans des circonstances exceptionnelles, de tous autres approvisionnements de guerre;
- 4° Prohibitions ou restrictions édictées en vue de protéger la santé publique ou d'assurer la protection des animaux ou des plantes contre les maladies, les insectes et les parasites nuisibles;
- 5° Prohibitions ou restrictions à l'exportation ayant pour but la protection du patrimoine national artistique, historique ou archéologique;
- 6° Prohibitions ou restrictions applicables à l'or, à l'argent, aux espèces, au papier-monnaie et aux titres;
- 7° Prohibitions ou restrictions ayant pour but d'étendre aux produits étrangers le régime établi à l'intérieur du pays, en ce qui concerne la production, le commerce, le transport et la consommation des produits nationaux similaires;
- 8° Prohibitions ou restrictions appliquées à des produits qui font ou feront, à l'intérieur du pays, en ce qui concerne la production ou le commerce, l'objet de monopoles d'État ou de monopoles exercés sous le contrôle de l'État.

Article 5.

Rien, dans la présente Convention, ne portera atteinte au droit de toute Haute Partie contractante de prendre des mesures de prohibition ou de restriction à l'importation ou à l'exportation pour sauvegarder, dans des circonstances extraordinaires et anormales, les intérêts vitaux du pays.

Si des mesures de cette nature sont prises, elles devront être appliquées de telle manière qu'il n'en résulte aucune discrimination arbitraire au détriment de toute

1. Prohibitions or restrictions relating to public security.
2. Prohibitions or restrictions imposed on moral or humanitarian grounds.
3. Prohibitions or restrictions regarding traffic in arms, ammunition and implements of war, or, in exceptional circumstances, all other military supplies.
4. Prohibitions or restrictions imposed for the protection of public health or for the protection of animals or plants against disease, insects and harmful parasites.
5. Export prohibitions or restrictions issued for the protection of national treasures of artistic, historic or archaeological value.
6. Prohibitions or restrictions applicable to gold, silver, coins, currency notes, banknotes or securities.
7. Prohibitions or restrictions designed to extend to foreign products the regime established within the country in respect of the production of, trade in, and transport and consumption of native products of the same kind.
8. Prohibitions or restrictions applied to products which, as regards production or trade, are or may in future be subject within the country to State monopoly or to monopolies exercised under State control.

Article 5.

Nothing in this Convention shall affect the right of any High Contracting Party to adopt measures prohibiting or restricting importation or exportation for the purpose of protecting, in extraordinary and abnormal circumstances, the vital interests of the country.

Should measures of this character be adopted, they shall be applied in such a manner as not to lead to any arbitrary discrimination against any other High

sokiej Układającej się Strony. Czas ich trwania winien być ograniczony do czasu trwania przyczyn lub okoliczności, które je wywołały.

Artykuł 7.

O ileby jedna z Wysokich Układających się Stron była zmuszona zastosować jakiś zakaz lub ograniczenie przeciwko producentom jakiegokolwiek obcego kraju, bez względu na to czy niniejsza konwencja zastosuje się do niego czy nie, będzie ona musiała ustanowić je w taki sposób, aby ten środek przyniósł możliwie jak najmniejszy uszczerbek handlowi innych Wysokich Układających się Stron.

Artykuł 8.

W razie powstania sporu pomiędzy dwiema lub kilkoma Wyso- kimi Układającymi się Stronami co do interpretacji lub zastosowania postanowień niniejszej konwencji — za wyjątkiem art. 4, 5 i 6, jak również postanowień protokołu dotyczących tych artykułów — i jeżeli taki spór nie może być rozstrzygnięty bądź to bezpośrednio między Stronami, bądź zapomocą jakichkolwiek innych środków, któreby one zastosowały w celu dojścia do porozumienia, to Strony będące w sporze, mogą, o ile zgodzą się na to wszystkie, zanim się uciekną do jakiegokolwiek procedury arbitrażowej lub sądowej, podać spór dla polubownego rozstrzygnięcia organowi technicznemu, który będzie mógł być wyznaczony bądź przez Radę Ligi Narodów bądź też przez Strony zainteresowane. Ten organ wyda orzeczenie doradcze, po wysłuchaniu Stron i po spowodowaniu, w razie potrzeby, ich spotkania.

Orzeczenie doradcze, wydane przez organ powyższy, nie będzie wiążące dla Stron będących w sporze, o ile nie zostanie przyjęte przez każdą z nich, Strony zaś będą mogły, o ile się wszystkie na to zgodzą, odnieść się, bądź po zastosowaniu procedury wyżej wymienionej bądź celem jej zaspakienia do jakiegokolwiek innej procedury arbitrażowej lub sądowej, według ich wyboru w tem do Stałego Trybunału Sprawiedliwości Miedzynarodowej we wszystkich sprawach należących do kompetencji tegoż Trybunału zgodnie z jego Statutem.

autre Haute Partie contractante. Leur durée devra être limitée à la durée des motifs ou des circonstances qui les ont fait naître.

Article 7.

Si l'une des Hautes Parties contractantes est amenée à prendre une mesure de prohibition ou de restriction contre des produits d'un pays étranger quelconque, que la présente Convention lui soit ou non applicable, Elle devra l'instituer de telle manière que cette mesure porte le moins possible préjudice au commerce des autres Hautes Parties contractantes.

Article 8.

Si un différend surgit entre deux ou plusieurs Hautes Parties contractantes au sujet de l'interprétation ou de l'application des dispositions de la présente Convention, à l'exception des articles 4, 5 et 6 ainsi que des dispositions du Protocole relatives auxdits articles et si ce différend ne peut être réglé, soit directement entre les parties, soit par la voie de tout autre moyen qu'elles emploieraient pour arriver à une entente, les parties au différend pourront, si elles sont toutes d'accord, avant de recourir à toute autre procédure arbitrale ou judiciaire, soumettre le différend, en vue d'un règlement amiable, à tout organisme technique qui pourra être désigné, soit par le Conseil de la Société des Nations, soit par les parties intéressées. Cet organisme formulera un avis consultatif, après avoir entendu les parties et les avoir, au besoin, réunies.

L'avis consultatif formulé par ledit organisme ne liera pas les parties au différend, à moins qu'il ne soit accepté par chacune d'elles, et les parties pourront, si elles sont toutes d'accord, soit après avoir recouru à la procédure ci-dessus mentionnée, soit pour la remplacer, recourir à toute autre procédure arbitrale ou judiciaire de leur choix, y compris l'instance devant la Cour permanente de Justice internationale, pour toutes matières qui sont de la compétence de la Cour, aux termes de son Statut.

Contracting Party. Their duration shall be restricted to that of the causes or circumstances from which they arise.

Article 7.

Should one of the High Contracting Parties be obliged to adopt any measure of prohibition or restriction against products of any foreign country, whether the Convention be applicable to that country or not, he shall frame the measure in such a way as to cause the least possible injury to the trade of the other High Contracting Parties.

Article 8.

If a dispute arises between two or more High Contracting Parties as to the interpretation or application of the provisions of the present Convention — with the exception of Articles 4, 5 and 6, and of the provisions of the Protocol relating to these articles — and if such dispute cannot be settled either directly between the parties or by the employment of any other means of reaching agreement, the parties to the dispute may, provided they all so agree, before resorting to any arbitral or judicial procedure, submit the dispute with a view to an amicable settlement to such technical body as the Council of the League of Nations or the parties concerned may appoint. This body will give an advisory opinion after hearing the parties and, if necessary, effecting a meeting between them.

The advisory opinion given by the said body will not be binding upon the parties to the dispute unless it is accepted by all of them, and the parties, if they all so agree, may either after resort to such procedure, or in lieu thereof, have recourse to any arbitral or judicial procedure which they may select, including reference to the Permanent Court of International Justice as regards any matters which are within the competence of that Court under its Statute.

O ile powstanie jakikolwiek spór natury prawnej, co do interpretacji lub zastosowania postanowień niniejszej konwencji — z wyjątkiem art. 4, 5 i 6, jako też postanowień protokołu dotyczących tych artykułów — Strony winny na żądanie którejkolwiek z nich przedłożyć przedmiot sporu do decyzji Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej, lub trybunału arbitrażowego, wybranego przez Strony, bez względu na to, czy poprzednio uciekły się one czy nie do procedury, przewidzianej w ustępie pierwszym.

W wypadku różnicy zdania, co do tego czy spór jest natury prawnej, czy nie, kwestią ta będzie podana decyzji Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej lub trybunału arbitrażowego wybranego przez Strony.

Procedura wszczęta przed wskazanym wyżej w pierwszym ustępie organem, lub opinia przez niego wydana, w żadnym wypadku nie spowodują zawieszenia środka, który stanowi przedmiot sporu; to samo obowiązuje w wypadku odwołania się do Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej — o ile Trybunał nie zarządzi inaczej, stosownie do art. 41 swego Statutu — lub do trybunału arbitrażowego wybranego przez Strony.

Nic w konwencji niniejszej nie może być interpretowane jako godojące w prawa lub zobowiązań, wynikające dla Wysokich Układających się Stron, bądź z zobowiązań, jakie przyjęły one na siebie odnośnie do jurysdykcji Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej, bądź z jakichkolwiek innych dwustronnych konwencji, dotyczących koncylacji lub arbitrażu.

Artykuł 9.

Każda z Wysokich Układających się Stron, będzie mogła przy ratyfikacji konwencji niniejszej lub później oświadczyć, że podejmuje się w stosunku do każdej innej z Wysokich Układających się Stron przyjmującą to samo zobowiązanie, rozciągnąć zastosowanie postanowień ust. 3-go, art. 8-go na każdy spór, jaki może powstać co do interpretacji, lub stosowania postanowień niniejszej konwencji,

Si un différend quelconque d'ordre juridique surgit au sujet de l'interprétation ou de l'application des dispositions de la présente Convention — à l'exception des dispositions des articles 4, 5 et 6 ainsi que des dispositions du Protocole relative audit article — les parties devront, à la requête de l'une d'elles, soumettre l'objet du litige à la décision de la Cour permanente de Justice internationale, ou d'un tribunal arbitral de leur choix, qu'elles aient ou non préalablement recouru à la procédure prévue à l'alinéa premier.

En cas de contestation sur le point de savoir si un différend est d'ordre juridique ou non, cette question sera soumise à la décision de la Cour permanente de Justice internationale ou du tribunal arbitral choisi par les parties.

La procédure ouverte devant l'organisme visé à l'alinéa premier ci-dessus ou l'avis formulé par lui n'entraînera en aucun cas la suspension de la mesure qui fait l'objet du litige; il en sera de même dans le cas d'une instance devant la Cour permanente de Justice internationale — à moins que celle-ci n'en décide autrement aux termes de l'article 41 de son Statut — ou devant le tribunal arbitral choisi par les parties.

Rien dans la présente Convention ne pourra être interprété comme portant atteinte aux droits et obligations résultant pour les Hautes Parties contractantes, soit de leurs engagements relatifs à la juridiction de la Cour permanente de Justice internationale, soit de leurs conventions bilatérales concernant la conciliation et l'arbitrage.

Article 9.

Chacune des Hautes Parties contractantes pourra, soit lors de la ratification de la présente Convention, soit ultérieurement, déclarer qu'elle s'engage à étendre, vis-à-vis de toute autre Haute Partie contractante acceptant la même obligation, l'application des dispositions de l'alinéa 3 de l'article 8 ci-dessus à tout différend pouvant surgir au sujet de l'interprétation ou de l'application des

If a dispute of a legal nature arises as to the interpretation or application of the provisions of the present Convention — with the exception of Articles 4, 5 and 6, and of the provisions of the Protocol relating to these articles — the parties shall, at the request of any of them, refer the matter to the decision of the Permanent Court of International Justice or of an arbitral tribunal selected by them, whether or not there has previously been recourse to the procedure laid down in the first paragraph.

In the event of any difference of opinion as to whether a dispute is of a legal nature or not, the question shall be referred for decision to the Permanent Court of International Justice or to the arbitral tribunal selected by the parties.

The procedure before the body referred to in the first paragraph above or the opinion given by it will in no case involve the suspension of the measures to which the dispute refers; the same will apply in the event of proceedings being taken before the Permanent Court of International Justice — unless the Court decides otherwise under Article 41 of its Statute — or before the arbitral tribunal selected by the parties.

Nothing in the present Convention shall be construed as prejudicing the rights and obligations derived by the High Contracting Parties from the engagements into which they have entered with reference to the jurisdiction of the Permanent Court of International Justice, or from any bilateral conciliation or arbitration conventions between them.

Article 9.

Any High Contracting Party may, either upon ratifying the present Convention or thereafter, declare that he undertakes, in regard to any other High Contracting Party accepting the same obligation, to extend the application of the provisions of paragraph 3 of Article 8 to any dispute which may arise in connection with the interpretation or application of the provisions of the present Con-

włącznie z art. 4, 5 i 6, w części lub w całości, niezależnie od tego czy spór będzie natury prawnej, czy nie.

Wysokie Układające się Strony, które nie przyjęłyby w stosunku do art. 4, 5 i 6, lub niektórych części tych artykułów, jak również w stosunku do postanowień protokołu dotyczącego tychże artykułów, zobowiązanych wspomnianych w poprzednim ustępie, mogą zastosować pomiędzy sobą w tych sprawach postanowienia ust. 1-go i 2-go art. 8.

Artykuł 10.

Każda z Wysokich Układających się Stron może w chwili podpisywania, ratyfikacji lub przystąpienia oświadczyć, że przez przyjęcie niniejszej konwencji nie bierze na siebie żadnego zobowiązania odnośnie do całości lub części kolonii, protektoratów, lub terytoriów, znajdujących się pod jej zwierzchnictwem, bądź też mandatem; w tym wypadku, konwencja niniejsza nie będzie miała zastosowania do jakichkolwiek terytoriów będących przedmiotem podobnej deklaracji.

Każda z Wysokich Układających się Stron będzie mogła w następstwie notyfikować sekretarzowi generalnemu Ligi Narodów, że zgadza się, aby konwencja miała zastosowanie do całości lub części terytoriów tej Strony będących przedmiotem deklaracji, przewidzianej w poprzednim ustępie. W tym wypadku konwencja będzie miała zastosowanie do wszystkich terytoriów, wymienionych w notyfikacji po upływie 90 dni od otrzymania jej przez sekretarza generalnego Ligi Narodów.

Tak samo, każda z Wysokich Układających się Stron może w każdej chwili oświadczyć, że życzy sobie, aby konwencja niniejsza przestała obowiązywać w stosunku do całości lub części jej kolonii, protektoratów lub terytoriów, znajdujących się pod jej zwierzchnictwem lub też mandatem; w tym wypadku konwencja przestanie obowiązywać na terytoriach będących przedmiotem podobnej deklaracji w rok po otrzymaniu jej przez sekretarza generalnego Ligi Narodów.

dispositions de la présente Convention, y compris, en tout ou en partie, les articles 4, 5 et 6, que le différend soit ou non d'ordre juridique.

Les Hautes Parties contractantes qui ne prendraient pas, pour les articles 4, 5 et 6 ou pour certaines parties de ces articles, ainsi que pour les dispositions y relatives du Protocole, l'engagement prévu à l'alinéa précédent, pourront rendre applicables entre Elles pour ces matières les dispositions des alinéas 1 et 2 de l'article 8.

Article 10.

Chacune des Hautes Parties contractantes peut déclarer, au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, que, par son acceptation de la présente Convention, Elle n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne l'ensemble ou toute partie de ses colonies, protectorats ou territoires placés sous sa suzeraineté ou mandat; das ce cas, la présente Convention ne sera pas applicable aux territoires faisant l'objet de pareille déclaration.

Chacune des Hautes Parties contractantes pourra dans la suite notifier au Secrétaire général de la Société des Nations qu'elle entend rendre la présente Convention applicable à l'ensemble ou à toute partie de ses territoires ayant fait l'objet de la déclaration prévue à l'alinéa précédent. Dans ce cas, la Convention s'appliquera aux territoires visés dans la notification quatre-vingt-dix jours après la réception de cette notification par le Secrétaire général de la Société des Nations.

De même, chacune des Hautes Parties contractantes peut à tout moment déclarer qu'elle entend voir cesser l'application de la présente Convention à l'ensemble ou à toute partie de ses colonies, protectorats ou territoires placés sous sa suzeraineté ou mandat; dans ce cas, la Convention cessera d'être applicable aux territoires faisant l'objet de pareille déclaration un an après la réception de cette déclaration par le Secrétaire général de la Société des Nations.

vention, including all or part of Articles 4, 5 and 6, and whether or not the dispute is of a legal nature.

Any High Contracting Parties who do not give the undertaking referred to in paragraph 1 as regards Articles 4, 5, and 6, or certain parts of these Articles, and as regards the provisions of the Protocol relating thereto, may make the provisions of paragraphs 1 and 2 of Article 8 applicable to these matters as between themselves.

Article 10.

Any High Contracting Party may at the time of signature, ratification or accession declare that, in accepting the present Convention, he does not assume any obligations in respect of all or any of his colonies, protectorates or territories under suzerainty or mandate; and the present Convention shall not apply to any territories named in such declaration.

Any High Contracting Party may give notice to the Secretary-General of the League of Nations at any time subsequently that he desires that the Convention shall apply to all or any of his territories which have been made the subject of a declaration under the preceding paragraph, and the Convention shall apply to all the territories named in such notice ninety days after its receipt by the Secretary-General of the League of Nations.

Any High Contracting Party may at any time declare that he desires that the present Convention shall cease to apply to all or any of his colonies, protectorates or territories under suzerainty or mandate, and the Convention shall cease to apply to the territories named in such declaration one year after its receipt by the Secretary-General of the League of Nations.

Artykuł 11.

Nic w konwencji niniejszej nie godzi w prawa i zobowiązania, które wynikają dla Wysokich Układających się Stron, z obowiązujących konwencji międzynarodowych, których one są Stronami.

Niniejsza konwencja nie narusza w niczem postanowień umów dwustronnych, obowiązujących w tymże dniu pomiędzy Wysokimi Układającymi się Stronami, które ustalają w dziedzinie zakazów i ograniczeń wwozu i wywozu sposób postępowania, bardziej liberalny niż ten, jaki jest ustalony w postanowieniach niniejszej konwencji.

Artykuł 12.

Konwencja niniejsza nie godzi w żadnym wypadku w prawa i zobowiązania, wynikające z Paktu Ligi Narodów.

Artykuł 13.

Wysokie Układające się Strony zakomunikują sobie wzajemnie za pośrednictwem sekretarza generalnego Ligi Narodów, w przeciągu 12 miesięcy po wejściu w życie na ich terytorjach niniejszej konwencji, o krokach podjętych przez nie celem wykonania postanowień niniejszej konwencji.

PROTOKÓŁ.

do art. 1-go.

b) W wypadku, jeżeli obszar celny jednej z Wysokich Układających się Stron obejmuje terytorja, które nie znajdują się pod jej zwierzchnictwem, to takie terytorja będą także uznane za „terytorja” w rozumieniu konwencji.

do art. 4-go.

a) ad N°. 4. Ochrona zwierząt i roślin przeciwko chorobom wskazuje również środki podejmowane celem ochrony od degeneracji, lub wyginięcia, oraz środki podejmowane przeciwko nasiomom, roślinom, pasożytom i zwierzętom szkodliwym.

b) ad N°. 7. Wysokie Układające się Strony, aczkolwiek wstrzymały się od określenia środków dotyczących produktów zwa-

Article 11.

Rien, dans la présente Convention, ne porte atteinte aux droits et obligations découlant, pour les Hautes Parties contractantes, des conventions internationales en vigueur auxquelles elles sont parties.

La présente Convention ne déroge pas aux stipulations des accords bilatéraux, en vigueur à la date de ce jour entre les Hautes Parties contractantes, qui établissent, en matière de prohibitions ou de restrictions à l'importation ou à l'exportation, un régime plus libéral que celui qui est établi par les dispositions de la présente Convention.

Article 12.

La présente Convention ne porte en rien atteinte aux droits et obligations résultant du Pacte de la Société des Nations.

Article 13.

Les Hautes Parties contractantes se communiqueront, par l'intermédiaire du Secrétaire général de la Société des Nations, dans les douze mois qui suivront la mise en vigueur de la présente Convention dans leurs territoires, un rapport sur les mesures prises pour assurer l'exécution des dispositions de la Convention.

PROTOCOL.

ad Article 1:

b) Dans le cas où le territoire douanier d'une des Hautes Parties contractantes comprend des territoires qui ne sont pas placés sous sa souveraineté, ces territoires seront également considérés comme „territoires” aux termes de la Convention.

ad Article 4.

a) ad N°. 4. La protection des animaux et des plantes contre les maladies vise également les mesures prises afin de les préserver contre la dégénérescence ou l'extinction, et les mesures appliquées aux semences, plantes, parasites et animaux nuisibles.

b) ad N°. 7. Les Hautes Parties contractantes, bien que s'étant abstenues de viser les mesures relatives aux produits dits „standards” et

Article 11.

Nothing in the present Convention shall prejudice the rights and obligations which the High Contracting Parties may derive from international Conventions in force to which they are parties.

The present Convention shall not prejudice the provisions of any bilateral agreements in force at the present date between the High Contracting Parties which establish, in regard to import and export prohibitions or restrictions, a more liberal regime than that established by the provisions of the present Convention.

Article 12.

The present Convention shall not in any way affect rights and obligations arising from the Covenant of the League of Nations.

Article 13.

The High Contracting Parties shall, within twelve months after the coming into force of the present Convention in their territories, communicate to one another through the Secretary-General of the League of Nations a report on the steps taken to give effect to the provisions of the Convention.

PROTOCOL.

ad Article 1.

(b) Should the Customs territory of any High Contracting Party include territories which are not placed under his sovereignty, these territories are also to be regarded as „territories” within the meaning of the Convention.

ad Article 4.

(a) ad No. 4. The protection of animals and plants against disease also refers to measures taken to preserve them from degeneration or extinction and to measures taken against harmful seeds, plants, parasites and animals.

(b) ad No. 7. The High Contracting Parties, although they have refrained from making any reference to measures relating to „stan-

nnych „standards” i definicyj produktów wogół, oświadczają, że ten paragraf winien być interpretowany, jako nie stanowiący żadnej przeszkody dla praktyki niektórych krajów, poddawania wywozu ich produktów pewnym warunkom odnośnie do ich gatunku, celem zachowania z jednej strony dobrej renomy tych produktów, oraz dania z drugiej strony gwarancji zagranicznemu nabywcy. Oświadczają one zkolei, że interpretują tenże paragraf, jako zakazujący uciekania się do jakiegokolwiek systemu klasyfikacji lub definicji produktów, któryby był używany jako sposób pośredni ograniczania wwozu produktów zagranicznych lub do poddania wwozu systemowi niesprawiedliwego różniczkowania.

- c) ad N°. 7. Wysokie Układające się Strony oświadczają, że zakazy i ograniczenia, których jedynym celem jest bądź uniknięcie aby niektóre towary przywożone mogły być poddane ciom odnoszącym się do nich, bądź wstrzymanie, w wypadkach wyjątkowych, przywozu poszczególnych towarów z czego wynikałoby pewne zmniejszenie się dochodów fiskalnych, pochodzących z cel, którym inne towary są poddane, nie będą mogły być ustanowione albo utrzymane, chyba w braku innego środka zdolnego zapewnić wspomniane dochody fiskalne.
- d) ad N°. 7. Wysokie Układające się Strony oświadczają, że, jeśli ze względu na powstanie nowych Państw i odrębne metody zastosowane przez nie dla ich kontroli wewnętrznej, całkowita asymilacja nie będzie mogła być przeprowadzona pomiędzy postanowieniami odnoszącymi się do produktów krajowych, a postanowieniami odnoszącymi się do produktów przywożonych, to — różne traktowanie nie będzie mogło mieć za przedmiot albo wynik

aux définitions de produits, déclarent que ce paragraphe doit être interprété comme ne faisant pas obstacle à la pratique de certains pays de subordonner l'exportation de leurs produits à certaines conditions de qualité, en vue de sauvegarder, d'une part, le bon renom de ces produits et de donner, d'autre part, une garantie à l'acheteur étranger. Elles déclarent au contraire qu'elles interprètent le paragraphe en question comme interdisant le recours à tout système de classification ou de définition des produits, employé comme un moyen détourné de restreindre l'importation des produits étrangers ou de la soumettre à un régime d'injuste discrimination.

- c) ad N°. 7. Les Hautes Parties contractantes déclarent que les prohibitions et restrictions dont le seul but est soit d'éviter que certaines marchandises importées puissent être soustraites aux droits de douane qui leur sont applicables, soit d'empêcher, dans des cas exceptionnels, l'importation de certaines marchandises d'où résulteraient une réduction des revenus fiscaux provenant de droits auxquels sont soumises d'autres marchandises, ne pourront être établies ou maintenues qu'à défaut de tout autre moyen efficace d'assurer lesdits revenus fiscaux.
- d) ad N°. 7. Les Hautes Parties contractantes déclarent que si, du fait de la constitution de certains Etats et des méthodes différentes qu'ils mettent en oeuvre pour leur contrôle intérieur, une assimilation complète ne pouvait être établie entre le régime des produits nationaux et celui des produits importés, ce traitement différentiel ne saurait avoir pour objet ou pour résultat de créer une injustice discrimination au détriment de ces derniers.

dard" products and definitions of products, declare that this paragraph must be interpreted as in no way interfering with the practice followed by certain countries of subjecting the exportation of their products to certain conditions as to quality with the object of preserving the reputation of those products and at the same time of offering a guarantee to the foreign purchaser. They declare, on the other hand, that they interpret the paragraph in question as prohibiting recourse to any system of classifying or defining products which is employed as an indirect means of restricting the importation of foreign products or of subjecting importation to a regime of unfair discrimination.

- (c) ad No. 7. The High Contracting Parties declare that prohibitions or restrictions the sole object of which is either to prevent imported goods from escaping the payment of the customs duties applicable thereto, or in exceptional cases to prevent the importation of certain goods which would reduce the revenue from the duties imposed on certain other goods, may only be established or maintained, if no other effective means exist of securing the said revenue.

- (d) ad No. 7. The High Contracting Parties declare that if, on account of the constitution of certain States and the different methods of internal control which they employ, it should prove impossible to secure complete similarity of treatment between native and imported products, any such difference in treatment must not have the object or effect of establishing an unfair discrimination against the latter.

stworzenia niesłusznego różniczkowania na niekorzyść tych ostatnich.

e) ad N°. 8. Wysokie Układyające się Strony oświadczają, że mają na widoku tylko monopole, z których każdy stosuje się tylko do jednego lub kilku produktów określonych.

do art. 7-go.

Wyrażenie „handel Wysokich Układających się Stron”, oznacza handel tych ich terytoriów, do których odnosi się niniejsza konwencja.

e) ad N° 8. Les Hautes Parties contractantes déclarent qu'elles n'ont en vue que des monopoles dont chacun ne vise qu'un ou plusieurs produits déterminés.

ad Article 7.

L'expression „commerce des Hautes Parties contractantes” désigne le commerce de ceux de leurs territoires auxquels la Convention s'applique.

(e) ad No. 8. The High Contracting Parties declare that they have solely in view monopolies each of which applies only to one or more specific articles.

ad Article 7.

The expression „trade of the High Contracting Parties” signifies the trade of their territories to which the Convention applies.